

UJVIDÉKI HÍRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

— Megjelenik minden csütörtökön vasárnap. —

De a jussát

az ellenék nem hagyja még ma sem, amikor minálunk ellenzékiessékedni nemcsak főlöseges, hanem komikus dolog is. Igaz mindössze csak a címerkérdést tette szóvá az ellenék Polónyi interpellációjában s holmiféle botlásokat akart látni a megoldásban, de épen ez az, ami a komolysággal ellenkezik, mert hiszen mindenki rendén látja a dolgot és az interpelláló maga is csak „bizalmatlanságából” folyóan nem vette tudomásul a miniszterelnök hatalmas, kimerítő és teljesen megnyugtató válaszát. No, de mondókáját Polónyinak el kellett mondania, mert másképen a könyökén jött volna ki. Nem is emlékeznék meg erről a kis ügyről, ha Polónyi előbb más dolgokról emlékezett volna meg a parlamentben. Például szóvá tette volna azt, hogy az állam gépezetében a másfél év óta húzódó rettenetes háboru alatt semmiféle főnkadás nem történt, hogy az állam kasszája nem merült ki, sőt újabb és újabb áldozatok szüntülte megölték azt. Egy évvel azelőtt azt sutogták a nagy szakértők, hogy új év után már a nyugdíjához és a tisztviselőkhöz nyul az állam, hogy kiadásait fedezhesse s íme: a háboru második esztendejében nemcsak, hogy le nem vannak egy fillért sem a tisztviselők fizetéséből, de most 87 milliót ad csak az állami alkalmazottak fõsegélyezésére s 4 milliót a városoknak, hogy tisztviselőiket ők is megfelelő segítségben részesíthessék. Nem maradtunk kenyér nélkül sem s ha nem is dushatunk minden jóban, mint azelőtt, még sem éheznek senki sem. A hadbavonultak hátramaradtottjai felül is olyan gondoskodások történtek, hogy szinte csodálkozunk, honnan bírja mindezt az állam. És még mennyit lehetne beszélni a kormány háborus tevékenységéről! De ilyen dolgok felül bölcsen hallgat az ellenék s közjogi kérdések fejtegetésével és fõlhánytorgatásával pazarolja a parlament drága idejét. Az a nézetünk, hogy Polónyin kívül nem is akadt volna vállalkozó ilyen tárgyú interpellációra, Polónyi tehát megmentette az ellenék „becsületét”. Ezzel tartozott a maga és elvtársai egészségének s reméljük, hogy ezután már nyugodtan fog ülni babérain.

Harc a kenyércsempészek ellen.

— Szabadságvesztéssel büntetett ujvidékiek. —

A háboru egyik sajtáságos kénkövése: az emberek kapzsóságából származó *élelmiszercsempészsés*, mely azt célozza, hogy a hatóság által megállapított legmagasabb árakat is túlfizetve, élelmiszercsempészekre tegyenek egyesek szert, amelyeket azután olyan helyekre, leginkább meghódított területre, ahol az élelmiszervehiány sokkal szembetűnőbb, csempészenek és ott *horribilisen magas áron árúsítják el*, ezzel a háboru által ugyanis érzékenyen sújtott embertársaikon: kettős bünt követnek el, egy helyen elvonják előlük az élelmiszert, más helyen pedig a helyzet szomorúságát kihasználva, *hallatlan élelmiszerveuszorát vésznek véghez*.

Mindkét bün szigoru megtorlást kíván. Békeidején, normális viszonyok közt is súlyos bün az uzsora, de ezerszeresb bün az a háboru alatt, különösen, amikor az élelmiszerekkel való sáfarkodást uzsoraszerien üzik.

Az ujvidéki rendõrség eddig is erõs kézzel sújtott le az élelmiszervehiányokra és hogy többen nem ülnek ilyen bünök miatt a megérdemelt fogságban, — ez semmiképen a rendõrségünk hibájából vagy elnéző eljárásából történik.

Most is öt esetben mért ki az ujvidéki rendõrség, — élelmiszercsempészsé miatt, — jól megérdemelt súlyos büntetéseket, amelyeknek súlyossága, ha nem is szünteti meg az élelmiszerekkel való tiltott garázdálkodást, de mindenesetre észhez téríti azokat a lelketlen embereket, akik különféle turpisságokkal akarják a hatóságok közérdekü rendelkezéseit kijátszani.

Az ujvidéki rendõrség ébersége az öt eset közül *négyenél megakadályozta* az élelmiszercsempészsé és csak egy esetben állott befejezett tény elõtt, de ennél elõre nem láthatott ravaszság játszott közre és tette lehetővé a csempészsé.

Leiner Ignác ujvidéki kenyérral 1125 drb. fehér cipõt és 65

kg. egyéb kenyéret *Schäffer* Samu néptelkölõ tiszdséssel, leszógezett ládákban *avosin* álmásra vitetett, hogy azokat Zimonyba és Belgrádba csempészsé át. A rendõrség lefûllete a csempészeket és *Leiner Ignácot* 2 havi fogságra és 600 korona pénzbírságra ítélte.

Kaufmann Ábrám ujvidéki kenyérsütõ ezeket a körülményeket tudva, adta el a maximális áron jóval magasabban a kenyéret *Leiner Ignác*nak, amiért a rendõrség *Kaufmann* Ábrámot is 2 havi fogságra és 600 korona pénzbüntetésre ítélte.

Gerner Mihályné *Wahl* Krisztina *Remini*-utcai kenyérsütõ hét-fõn 150 kg. kenyéret akart a Szerémségbe átcsempészsni, de tettenérték és a csempészsé megakadályozták. Kihallgatása alkalmával bevalotta, hogy egész héten át csempészsé át a Szerémségbe kenyéret. Csempészsétsárai sorsára jutott: 2 havi fogsággal és 600 korona bírsággal bünteték.

Praca Margit ujvidéki kenyérsütõ 3 zsák kenyéret akart Zemunba csempészsni: 15 napi fogsággal és 100 korona bírsággal büntetett.

Végül *Rukovina* József cipész (zimonyi lakos, de Ujvidéken is van üzlete) egy nagy utikosárban akart kenyéret Zimonyba csempészsétni. Rajtaütõtték és 15 napi fogsággal és 150 kor. pénzbírsággal juttatták emlékezétsébe a kenyérkivitel tilalmát, amelyet ilyen érzékeny büntetések után aligha fognak ezéletben többé elfelejteni.

A rendõrség megállapította, hogy a hajósok nagymérvü kenyércsempészsé folytatnak és azóta a Dunapartján fokozott éberséggel figyelik a csempészek lelketlen és gaz munkáját.

A rendõrség szigoru minden tekintetben helyenvaló és a közönség érdekeire csak örvendetes lehet.

A Hadsegélyzõ Bizottság gyűjtései.

Az ujvidéki Hadsegélyzõ Bizottság, a mely *Matkovits* Béla főispán agilis vezetése mellett nagy-szerű eredménnyel folytatja a hadijótékony-ság szolgálatában álló működését, nagy és nemes munkát végzett eddigelé is. De most, amikor reánk készül közszõnteni a nyomor legnagyobb ellensége, a tél, s amikor közleledik a szeretet ünnepe, a karácsony, fokozott erõvel igyekszik a közönséget a jótékony-ság szolgálatába állítani s nem kell különös optimizmus annak a megállapításához, hogy a szegénységre különösen nehéz idõkben az ujvidékiek jó szive jótékony-sági cselekedetekben meg fog szõlni.

A legutóbi napokban a főispáni hivatalban a következõ adományok folytak be:

Ujvidékjávára adakozott: Märer József 30 kor., Deutsch Mór 10 kor., Tabitha nõegylet 50 kor., Jovanovits T. Milán 50 kor., Áll. felsõ kereskedelmi iskola növendékei 34 kor., Kluka György 20 kor., Miskovits Piersza 2 kor., Áll. nõi keresk. szaktanfolyam növendékei 25 kor., Rosenblüth Sámuel 15 kor., özv. Winterfeld Adolfné 10 kor., Ujvidék város díjnyokai 11 K 40 fill., Jelenik Vilmos 50 kor., Stadler Lõrinc 100 kor., Dobrodolác Illés 15 kor., Dragoun Emanuel 6 kor.

A rokkant katonák jaaára adományozott: Märer József 10 K.

A vak katonák részére befolyt: Märer József 10 K.

A katonák karácsonyára befolytak: Rainer Simonné 10 kor., Rainer Simon 100 kor.

Bevonult katonák hátramaradtottjai részére adakozott: Tabitha nõegylet 50 kor.

Katonák meleg ruházatára adott: Jovanovits T. Milán 20 K, Kluka György 6 K, Jelenik Vilmos 100 K, dr. Klein Lipótné 50 K, Bõhm Berta 20 K, Dragoun Emanuel 4 K, özv. Adamovich Zsófia 20 korona.

A hadsegélyzés céljaira befolyt adomány: Ivkovits György 8 K.

A hadisegély szélhámosai.

A hadisegélyek kiosztása a háborús állam egyik leggyönyörűbb ténye és nem a hirtelen fellobanó elismerésvágy közhelye az, a mikor megállapíthatjuk, hogy a háború kitörése óta, Profuma Róbert tanácsnok vezetésével, emberföltött munkát végez ez a hivatal Ujvidéken, hogy a hadisegélyezettek állandóan elégedetlenkedő, követelő és nem csekély mérvben elriaszthatatlanul tolakodó tömeget kielégítse.

Átlag három napot vesz igénybe, míg a pénztár ki tudja fizetni valamennyi segélyigényjogosultat, de ezt megelőzőleg közel egy hétig tart, míg Profuma Róbert tanácsnok a különböző felekkel való szakadatlan tárgyalások mellett, előkészíti a kifizetéseket, a minék már csak egy apró munkatöredéke, hogy vagy harmadfélezerszer kell aláírni a nevét a segélyjogosultak könyvecskén. Tegnap is az utálványozás nagy munkájánál értük Profuma Róbert tanácsnokot, aki az óriási tömeg segélykönyvecske halmazából kicsinylően mosolyogta le csodálkozásunkat:

— Ez még csak haziján! De sejtelve sincs a közönségnek arról, hogy mennyi bajunk van a segélyezés körül a visszaélésekkel, amelyeknek az ellenőrzése és meggátlása egy külön apparátust foglal el . . .

— Visszaélések a hadisegélyezettek részéről?

— De még mennyi és mily ravaszul készelt, körmönfont visszaélések. Különös detektív-zseni és páratlan elővigyázatosság kell a leleplezésükhöz . . .

Az Ujvidéki Hírlap tudósítója megkérte Profuma Róbert tanácsnokot, hogy ismerteté meg a nagy nyilvánossággal részletesen ezeket a kétségtelenül érdekes machinációkat, amelyek a háborus korszaknak, mintegy történelmi értékű bűncselekményei, mire a hadisegélyező hivatal érdemes főnöke az alábbi eseteket mondta el:

— Mindenekelőtt tudni kell, hogy a hadisegély minden felnőtt személy után 68 fillér és minden nyolcadik életévét betöltött gyermek után 34 fillér a napi ellátási díj.

A hadisegélyezettek, akiknek — természetesen — az volt az érdekük, hogy környezetükben minél több legyen a segélyigényjogosult, tüzetesen megtanulták a hadisegélyezés és annak ellenőrzése módjait és bámulatosan rövid idő alatt rájöttek arra, hogy lehet legkényelmesebben visszaéléseket elkövetni?

Eleinte meglehetősen primitívek voltak ezek az eszközök. Egy asszony — például — bejelentette magát és négy, nyolc éven felüli gyermekét, mint a hadbavonult férj után igényjogosultakat. A hadisegélyező hivatal részéről megjelent a háznál az ellenőrző közeg:

— Nos jó asszony, hol vannak a gyerekek?

— A gyerekek, kezit csókolom? Hát itt van mellettem kettő. A Palika, meg a Pisti . . .

— Hát a másik kettő?

— Kint játszadoznak a szegény szenteim az udvaron. Julis! . . . Andris! . . . gyertek csak be! . . .

A gyerekek engedelmesen futottak elő és az ellenőr kénytelen volt megállapítani, hogy az asszony bejelentett hadisegély igénye teljesen jogosult.

Annál nagyobb volt azonban a meglepetésünk, amikor egy névtelen feljelentés alapján indult vizsgálat kétségtelenül ki derítette, hogy az egyébként gyermektelen asszony, az igazolás céljaira a házigazdától kérte kölcsön a gyermekeket.

Megszigorítottam az ellenőrzést és elrendeltem, hogy a bejelentett gyermekek segélyigényjogosultsága keresztlevelekkel igazolandó. Ugy hitük, hogy ezt a rendszabályt tán csak nem játszhatják ki az egyre merészebben operáló segélyezettek.

Tévedtünk. Mert csakhamar le kellett folytatnunk egy vizsgálatot, amelynek során beigazolást nyert, hogy egy hadiözvegy, három gyereket a falunk lakó sógorától kért kölcsön, akinek — természetesen — ugyanaz a neve, ami a hadbavonult férjé és így megegyeztek, a legnagyobb hidegvérrel felmutatott keresztlevelek adatai is.

A kisebb fajta visszaélésekből való az, hogy a hadbavonultak hátramaradtjai, velük közös háztartásban élő és így a hadbavonult által eltartottként jelentik be, a nem is a vármegye területén lakó apóst, vagy anyóst, aminek megállapítása csak hosszadalmasabb eljárás után a bejelentő hivatal utján sikerül.

De voltak olyan asszonyok is, akik a bevonult fiaik után élveztek hónapokig hadisegélyt úgy, hogy özvegyeknek jelentették be magukat, holott élt a munkabíró és keresetképes férjük, de a katonáskodó fiut, mint egyedüli családfenntartót kamatoztatták.

Ezen a címen, igényjogosultak a kiskoru árvaleányok is, akiknek eltartó fivérük hadbavonult. Folytattunk vizsgálatot egy

ilyen, fiatal leány ellen is, aki két héttel azután, hogy fivére hadbavonult, férjhez ment és hónapokon keresztül élvezte tovább a hadisegélyt a férjével együtt.

Az érdekesebb és gyakoribb visszaélések közé tartoznak még: a kettős bejelentések.

Adva van — például — egy család. Férj, feleség és két gyermek. Ezekről külön ugyan, de a városban él a férj özvegy édeanyja.

Erre a feleség bejelenti, mint igényjogosultakat: magát, a két gyermeket és a vele állítólag közös háztartásban élő — anyóst.

És jelentkezik, mint külön hadisegélyigényjogosult a bevonult fia, illetve a férj után: az anyós, aki állítólag, a vele közös háztartásban élő menyjézt és annak két gyermekét tartja el.

Az ilyen és a bejelentettek külön-külön lakása folytán csak

nehezen megállapítható visszélés, egy négytagú családnál napi 3 korona 72 fillért jelent, ami elég csinos összeg, ezekben a súlyos időkben és a visszaélés folytán a hadisegélyezés tőkénének napi 1 korona 48 fillér kárt okoz.

— A hadisegélyező hivatal azonban — fejezte be Profuma Róbert tanácsnok — most már — ugyszólván — a visszaélések minden trükkjét ismeri és lehetőleg már eleve védekezik azok elkövetése ellen.

Azok a példák pedig, amelyekket elmondtam, egytől-egyig konkrét esetek, amelyek miatt esetről-esetre feljelentést tettünk a rendőrségnél. A rendőrség pedig — ismerve a fennforgó védelmének fontosságát, — a legkérelhetlenebb szigorral, a törvényes következmények maximumával jár el a hadisegélyezés csálói ellen.

Ujvidéki asszonyok a pipereboltokban.

A fényezés ellen többen emeltek már a nyilvánosság fórumain méltó kifogásokat. Mert valóság, hogy még a háború második esztendőjében is, amikor fokozódnak a panaszok az ország lakosságának széles rétegeiben a drágaság miatt, tömegével vannak emberek, akik szinte tüntetnek azzal, hogy őket majd fölveti a pénz. Minden rendűek, ranguk vannak közöttük, de mind olyanok, akiknek a háborúból igen nagy az anyagi hasznuk. Ez csak szerencse az ország gazdaságára és azon is örülni kell, hogy a forgalmat a kereskedelem és ipar egyes ágaiban föntartják, sőt fokozzák. De vannak a pénz fitogtatásának, a pazarlásnak, cifrázkodásnak igen szembetűnő és visszatetsző jelenségei. Csak körül kell néznünk egy kicsit ujvidéki üzletekben, igen sok tanulságosat tapasztalhatunk ebben az irányban.

Az ékszerüzletek

forgalma legnagyobb vasárnapon, bár közönséges hétköznapokon sem lehet okuk az ujvidéki ékszerkereskedőknek a panaszra. A boltokban igen sok a szállási asszony, szállási lány. Nem lehet elmondani, hogy valamennyien pusztán cifrázkodásból vásárolják a drága ékszereket: a medáliákat vasos aranyláncokon, a jól megtermett ékköves gyűrűket s az ő izlésüknek szintén a nagyságukkal tetszetős aranyfülbévalókat. A szállási termelőnek van pénze bőven s ha, ami igen gyakran megtörténik, tisztas öregebb asszony vásárol aranytárgyakat, ak-

kor ezt inkább azért teszi, hogy papirbankóit jó értékbe fedesse s ezért a kamatról is könnyű szerrel lemond. De aztán a fiataljai között igen sok az olyan, a ki bizony cifraságnak veszi az ékszert s nagyon is fitogtatja, hogy neki van miből. A környék falvaiból is sokan járnak be az ujvidéki ékszereszekhez, többnyire szintén kistermelők. Disztárgyakat aranyból, ezüsből elég bőven vásárolnak olyan városi kereskedők feleségei, akik a háborúval kapcsolatos vállalkozásokból szerznek vagyont.

A női divatkereskedések

is virágoznak. Némely napon valósággal zsufolásig megteleik. Egy ilyen kereskedő beszélte nekünk, hogy ha ő szállási asszonynak olcsóbb fajta felhőneműt mutat, a legtöbb méltatlankodva utasítja vissza s ráparancsol, hogy a legfinomabbat adja. Pedig a vászonnak, chiffonnak, csipkének, kész kelengyének, a selymeknek és szöveteknek most 100—150 per centtel is fölment az ára. Megtörtént ezzel a kereskedővel ép a legutóbbi napokban, hogy egy nyelves menyecske kibontotta előtte bankóktól duzzadó zsebkezdőjét s ráförmedt:

— Finomabbat adjon! Nem köll félni, hogy nincs itt pénz!

Mikor aztán a kereskedő előszedi a jobbik portékát, a menyecske persze, hogy el nem hagyná az alkudozást, de most hírül sem cigánykodik annyira, mint a háború előtt. Mert hisz a józan, takarékos szállási ugyan-

csak megforgatta a garast, mielőtt kiadta.

A szőrmekereskedésekben

szintén tekintélyes a forgalom. Itt már a pénzes vársvi kereskedők feleségei, azután vidékről beránduló hadiözevgyek, bizonyos álmekültek vezetnek. Prémkabátoknak, szőrmegállérokknak, bőáknak bő keletjük van. Van számos nő, a ki prémkosztumban (prémszoknyában és prémkabátokban) diszleg. Pedig a róka-, a nyuszt-, a cobolyprém, a szilzskin nagyon drága manapság. Épen nem ritkaság, hogy egy szőrmegarnitúráért — egy muffért és boáért — hatszáz, nyoeszáz koronát fizetnek. Alku nem igen van. Csak finom legyen és drága a portéka. Akad persze kereskedő minden szakmában, aki vásárlóinak ezt az elvét alaposan ki is használja. Nem ad ugyan finomat, de annál drágábban adja a drágát.

A cipőkereskedők

is meg lehetnek elégedve, habár nem lehet mondani, hogy az ő üzleteiket épen a háboru különösen fölvirágoztatta volna. Mint minden szakmabeli kereskedő, ők is sokkal drágábban jutnak az áruhoz s ők is nehezebben, aminek oka részint a nyersanyaghiány, részint pedig a szállítási nehézségek. Ezek a bajok, ismételjük, fennállanak minden szakmában. Azok a nők, akiknek fényűzésre telik, különösen keresik az idei szezon cipődivatja, a magasszárú, ugynevezett csizmás cipőt, amelynek felső szára különböző színű betétekből készül és majdnem térdig ér.

Az ujvidéki nőket

általában tényűzőeknek mondani a legnagyobb igazságtalanság volna. Itt aránylag kevés számmal akadnak asszonyok, akik pompázó, drága toalettekkel akarnak épen most feltűnést kelteni. Itt nincsenek nők, akik akármennyibe került legyen is, becsempésztek a legutolsó párisi divat pazar kreációját, amint ez megtörtént sok esetben nemcsak Budapesten, de vidéki városokban is. Sajnos, manapság sok idegen, de másutt ujvidékieknek szereplő nő ront méltatlanul az általában szerény és korrekt ujvidéki nők hírnevén.

Katonáink

Karácso-

nyára

adakozzunk

a főispáni

hivatalban.

Ki mit lát,
Ki mit tud,
Ki mit hall
közölje az
Ujvidéki Hírlappal.

HIREK

Személyi hír. Dr. Szlezák Lajos orsz. képviselő hétfőn a reggeli gyorsvonattal Budapestre utazott, hogy a képviselőház harmadik, hadiülésszaki tanácskozásában résztvegyen.

A hajógyár ügye. Egan Ede min. műszaki tanácsos kedden este Ujvidékre érkezett és másnap az Ujvidéken létesítendő hajógyár ügyében *Profuma Béla* polgármesterrel és *Orbán Ignác* műszaki tanácsossal tárgyalt.

Adókiivetés. Mint minden évben az idén is kivetik a III. o. kereseti adót azokra, akik a mult és folyó évben kezdték meg adóalapul szolgáló haszonhajtó foglalkozásukat. Az adókiivetés *december 9-én este 8 órakor* veszi kezdetét a városháza földszint 16. sz. ajtó alatti termében. A bizottság, amelynek *Grossinger János* az elnöke és *Kohut Ödön* pénzügyi titkár az előadója, az első három nap a következő tételeket veszi tárgyalás alá: csütörtökön *december 9-én* földberlők, alkuszok, aranyozók, asztalosok, automobil és motor keresk., baromfi, borju, bárány és sertés keresk., baromfiárusok, baromfi kofák, gyümölcs és zöldség keresk., baromfi és tejtermék elárusítók, bazárosok, bérkocsisok, biztosítási ügynökök és bizományos keresk., ügynökök. Pénteken *dec. 10-én:* bocskorosok, bocskor keresk., bogárok, borbélyok, cukorka árusok, bordélyosok, borkereskedők, borkereskedők, butorkezeskedők, cementlapkészítők, cimpfektők, cipészek, cipő kereskedők, csizmadia, cséplőgép tulajd., cukor és gyümölcs árusítók és cukrárszok. Pénteken *dec. 11-én:* dohány árusok, divat keresk., élelmi és csemege keresk., élelmi és gyümölcs árusok, esztergályos, ékszerész, élesztő gyártók, építési vállalkozók, fehérenemű, kész gyermek és női ruha elárusítók, gyorsfényképész, gyermek játék és díszmű árusok, vándorszerű gyors fényképészek, am. gyorsfényképész fényképész, festék kereskedők, fésűsök, fogtechnikusok és fuvarosok kerülnek sora. **A bizottság körülbelül 10 napig fog működni és mintegy 600 tételt vesz tárgyalás alá.**

Dr. Dungyerszky Gedeon — hadapród. Nem régiben hírt adtunk arról, hogy dr. *Dungyerszky Gedeon* országos képviselő, mint

hadiönkéntes bevonult a szabadkai 4. honvédszázadhoz. Báró *Hazai Samu* honvédelmi miniszter méltányolva, hogy dr. *Dungyerszky Gedeon* évekkal ezelőtt, amikor önkéntesi évet szolgált, teljes gyakorlati kiképzésben részesült, a hadiönkéntes képviselőt népfelkelő hadapróddá nevezte ki. Dr. *Dungyerszky Gedeon* kinevezetése alkalmából számos gratuláció érte.

Kitüntetett ujvidéki pósta, távirtda és telefonkezelőnk. A háboru a telefont, távirtdát és póstát is fokozott, sőt hihetetlenül nagymérvű megpróbáltatások elé állította és miként a magyar pósta, — béke idején is, — a világ első póstája volt, a háborus hatalmas munkatorlódás a magyar pósta nagyszerűségén fennakadást nem szenvedett és a magyar pósta hősei derék tisztviselői és tisztviselőnői, kezelői és szolgaszemélyzete egész lélekkel, teljes munkabírással gyűrték le a hallatlanul felszaporodott munkatöbblettel járó nehéz munkát. Az ujvidéki pósta is hivatásának *magaslatán* állott és mindenképen méltó volt a magyar pósta nagy világhíréhez. *Jobbágy Miklós* póstafofőnk-helyettes nagy tudással, végtelen munkabírással, fáradhatlan tevékenységgel vezette, irányította és tartotta azt elismerést érdemlő magas színvonalon: az ujvidéki póstát, amelynek derék és minden dicséretet kiérdemelt tisztviselőgárdája közül már is ötöt magas elismerésben részesített a hadvezetőség, amelynek megbecsülhetetlen szolgálatot tettek. *Molnár Helena, Neuberger Teréz* és *Szondy Ilona* távirtda-kezelőnk *Popovics Mária I. o.* és *Katzenberger Anna II. o.* tavbeszélőnk a III. hadseregparancsnokság részéről a hadseregparancsnok élén *dicséretben* részesültek. Ez azonban csak a kezdet. Az elismerés, a dicséret, a tisztelet mindegyiket megilleti, mert ha valamelyik pósta hivatal, ugy az ujvidéki a háboru alatt emberfeleltit végzett. Meg vagyunk győződve, hogy a legmagasabb helyről is a méltó elismerés nem fog kérsni, mert arra becsületesen vaskoroláltak.

Rátvay Imre vaskoronarendje. *Rátvay Imre* földink, a 86. gy. e. vitéz századosa nagy kitüntetésben részesült: a király a hadiékítményes 3. o. vaskoronarenddel tüntette ki az ellenség előtt teljesített nagyszerű tevékenységéért. A hős százados kitüntetése büszkeséggel tölthet el minden ujvidékit, a kik közül sokan, a kik *Rátvay Imre*ben nemcsak a hőst, de az igazi jó barátot is tisztelik, siettek *Rátvay Imre*t szerencsekívánataikkal felkeresni.

Tombolaestély a kárpáti falvak javára. E hó 4-én az *Ujvidéki Testgyakorlók Köre* az elpusztított kárpáti falvak újraépítési alapja javára az Elitben minden tekintetben nagyszerűen sikerült *tombolaestélyt* rendezett, mely az elért fényes anyagi siker mellett erkölcsileg is minden várakozást kielégített. A szeretet-adományokból összeállított tombola nyereményei, — közte sok értékes is, — örömet szereztek a tombolaestélyhez az eléjött nagyszámú és előkelő közönségnek, melynek soraiban társadalmunk színet javát láthattuk. A tombola végleges elszámolás hián, hozzávetőleg 350 koronát juttatott a nemes célra. Az elért fényes sikerből *Schön Jenő* egyesületi főtitkár, *Deutsch Józsa*, *Stein Vilma* és *Kontlós Irén* kisasszonyok fáradhatlanságát illeti meg az orosz-lánrészt. — A nagyszerű tombolaestélyt az UTK. *közkívánatra* most szombaton e hó 11-én az *Elitben* megismétli, amikor is ezidényben *utolsó* estélyén az előző tombolaestély nyereményeit jóval felülhaladó *értékesebb* tárgyakat fog kisorsoltatni és a nyereményeket megelőzőleg közszemlére fogja kitenni. Az egész *tombolabevétel* az alkalommal is a *kárpáti falvak alapja javára* lesz fordítva. A tombolajegyek ára most is, — dacára a nagyértékű nyereményeknek, — változatlanul 20 fillér lesz. Az UTK. a tombolaestélyhez nyereménytárgyakat, — *mint szeretetadományokat*, köszönettel elfogad és kéri azokat szombat délig a rendezéséig az Elite kávéházba eljuttatni, amely azt nyilvánosan nyújtátni fogja.

Hány óra van? Ujvidéken mit sem lehet nehezebben megállapítani mint azt, hogy hány óra van. Nyilvános óránk nincs, és a rom. katolikus templomóra mindenre kapható, csak arra nem, hogy járjon. Ennek, hogy mi az oka, nem tartozik ránk, nem is kutatjuk, de azt talán nem is kell hosszabban fejtegetnünk, hogy ez az állapot tarthatatlan. A városi ember, aki nem a nap járása után osztja be az idejét, egy pontosan járó nyilvános óra nélkül nem lehet el. Ha a rom. katolikus

templomóra, mely vagy husz éve jól-rosszul, de mégis csak valahogyan betöltötte a nyilvános óra szerepét, már hetek óta nem hajlandó járni, a városi tanácsnak kötelessége arról gondoskodni, hogy Ujvidéken pontosan járó nyilvános óra mutassa az időt. S mert erre sürgős szükség van, reméljük, hogy a tanács hamarosan állítja fel a nyilvános órát.

Hősi kitüntetés. A király *Bartha Albert* vezérkari őrnagynak a hadiékítményes 3. o. vaskorona-rendet adományozta. *Bartha Albert*, ki a Balkánhaderők politikai csoportjának első főnöke volt, s mint ilyen városunkban, a hol hónapokig működött, közkedveltségnek örvendett. Kitüntetésének híre Ujvidéken élénk szimpátiákat talált.

A hatos honvédek halott rajvonala.

A Leipziger Illustrierte Zeitung harctéri képei között láttuk *Viktor Schramm* főhadnagy rajzát az ujvidéki honvédekről. A gyer nyírfa erdő táj tövében húzódik a halott honvédek vonala, amely megállította az oroszokat. A rajz alatt, amely könyvet sajtól a szemükből a következő sorok állanak:

Die tote Schwarmlinie, ein Ruhmesblatt in der Geschichte des 6. Honvédregiments. Anfang April 1915. durchbrachen die Russen die östereichisch-ungarische Stellung bei Höhe iori nächst Volosate. Im Gegenangriff warfen die 6-er Honvéds die Russen wieder zurück und setzten sich in einem Birkenwäldchen fest. Die dort aus dem Deckungen nach vorn gekrochene Schwarmlinie hielt die Russen von weiterem Vordringen ab und dabei fand ein Mann nach dem anderen den Heltentod.

Magyarul így hangzik ez a szöveg:

A halott rajvonala. Arany lap a 6. honvéd gyalogezred történetéből. 1915. április elején az oroszok a 1001. számú magaslátról Volosate közelében áttör-

ték az osztrák-magyar hadállást. A hatos honvédek ellentámadással az oroszokat újból visszaverték és megvetették magukat egy kis nyírfa erdőben. A fedezékekből előmászott rajvonala feltartóztatta az oroszok további előnyomulását és ebben a harcban egyik ember a másika után hősi halálát lelta.

Zárjuk a szívünkbe *Schramm* Viktor rajzát. A halott 6-os honvédek mozdulatlan rajvonala — szinte várjuk, — hogy megszólaljon. Szerezze meg a város *Schramm* Viktor eredeti képét, ami fiaink fotográfiája az.

Felelős szerkesztő és kiadó:
dr. Königstättler Ottó.

Nyílt-ter.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtetheten férjem halála alkalmával bennünket résztvétükkel felkerestek, ezúton mond hálás köszönetet

özv. **Mitterling Rezsőné**
és családja.

*Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Hirdetmény.

Folyó évi december hó 6-tól kezdődőleg a városi hus árai a következők: 1. Sertés hus, szalona, hár, zsír stb. I-rendű fehér-pecsenye és karaj 1 kg. kor. 4.40, II-rendű comb és nyak 1 kg. kor. 3.80, III-rendű nyelv, vesevelő, borda, has, tőpörtő 1 kg. kor. 3.20, IV-rendű fej, láb, zsigerék, bőr 1 kg. kor. 1.60. Zsír 1 kg. kor. 4.—. Az olvasztani való hár 1 kg. kor. 4.40. Az olvasztani való bórós szalona 1 kg. kor. 4.—. Májás hurka és disznósajt 1 kg. kor. 3.60. Véres hurka 1 kg. kor. 2.60. Kolbász 1 kg. kor. 4.— 2. Marhahus: Pecsénye hus 1 kg. kor. 4.20. I-rendű leves hus 1 kg. kor. 3.80. II-rendű leves hus 1 kg. kor. 3.50. 3. Birka hus: Eleje 1 kg. kor. 2.—. Hátulja 1 kg. kor. 2.40.

Profuma Béla
polgármester.

Irodatiszt,

aki valamely kereskedésben (esetleg könyvkereskedésben) már alkalmazva volt, vagy kereskedelmi iskolát végzett, s aki a magyar esetleg szláv levelezésben jártas, üzletben felvétetik. Felvétetnek olyanok is, akik valamely politikai hatóságánál mint hivatalnokok alkalmazásban voltak, vagy ügyvédi, esetleg más irórában dolgoztak. **Kondíció állandó.** — Ajánlatok közvetlen alulírottához intézendők.

IVKOVICS GYÖRGY

könyvnyomda- és könyvköztészet-tulajdonos
Ujvidék.

Bor eladás.

260 hektó elsőrendű urasági fajbor 11 1/2% szesztartalommal seprőstől 94, fejte 100 koronáért eladó. — Venni szándékozóknak felvilágosítást nyújt **SZERÉNYI ADOLF**, Kiskörös

Perfekt gépirónó

felvételre kerestetik.
Írásbeli ajánlatok „Gépirónó” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

A KINCSTÁRNAK ARANYRA VAN SZÜKSÉGE

Aki f. évi december hó 24-ig üzletünkben arany pénzzel fizet, annak 10%-ot engedményezünk pénzben vagy áruban, bárminő cikk vásárlásánál. Ezzel is szolgálatot véltünk tenni a hazának s kötelezzük magukat a befolyt arany pénzt minden héten az **Osztrák-Magyar Bank** pénztárához beszállítani.

WAGNER TESTVÉREK FÜSZER ÉS CSEMEGE KERESKEDÉS